7. 3. 2003

ID: 21477

Skutkové zjištění, nemající oporu v provedeném dokazování

Za skutkové zjištění, které nemá oporu v provedeném dokazování, je třeba ve smyslu § 241a odst. 3 o.s.ř. považovat výsledek hodnocení důkazů soudem, který neodpovídá postupu vyplývajícímu z ustanovení § 132 o.s.ř., vzal-li soud vzal v úvahu skutečnosti, které z provedených důkazů nebo přednesů účastníků nevyplynuly a ani jinak nevyšly za řízení najevo, protože soud pominul rozhodné skutečnosti, které.....

Za skutkové zjištění, které nemá oporu v provedeném dokazování, je třeba ve smyslu § 241a odst. 3 o.s.ř. považovat výsledek hodnocení důkazů soudem, který neodpovídá postupu vyplývajícímu z ustanovení § 132 o.s.ř., vzal-li soud vzal v úvahu skutečnosti, které z provedených důkazů nebo přednesů účastníků nevyplynuly a ani jinak nevyšly za řízení najevo, protože soud pominul rozhodné skutečnosti, které byly provedenými důkazy prokázány nebo vyšly za řízení najevo, nebo pokud v hodnocení důkazů, popřípadě poznatků, které vyplynuly z přednesů účastníků nebo které vyšly najevo jinak, z hlediska závažnosti (důležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálně věrohodnosti, je logický rozpor. Skutkové zjištění nemá oporu v provedeném dokazování v podstatné části tehdy, týká-li se skutečností, které byly významné pro posouzení věci z hlediska hmotného práva. Provedeným dokazováním je třeba rozumět jak dokazování provedené u soudu prvního stupně, tak i dokazování u soudu odvolacího.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 21 Cdo 46/2002, ze dne 10.10.2002)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce V. O., zastoupeného advokátem, proti žalované České republice – Ministerstvu obrany (Vojenskému úřadu pro právní zastupování) se sídlem v Praze 6, nám. Svobody č. 471, o náhradu škody na zdraví, vedené u Okresního soudu v Domažlicích pod sp. zn. 5 C 77/2000, o dovolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 3. září 2001 č.j. 15 Co 425/2001-175, tak, že rozsudek krajského soudu se zrušuje a věc se vrací Krajskému soudu v Plzni k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Žalobce se domáhal, aby mu žalovaná zaplatila 1,773.304,- Kč s příslušenstvím. Žalobu odůvodnil tím, že dne 28.8.1990 při výkonu základní vojenské služby u Vojenského útvaru 8005 H. utrpěl úraz - poškození zdraví (v ranních hodinách byl nalezen ve spacím pytli v prostoru muničního skladu v bezvědomí s vážnými zraněními hlavy a pravé části těla), pro který byl uznán od 16.8.1991 plně invalidním. Za následky úrazu nese podle jeho názoru odpovědnost žalovaná, neboť z jeho strany nedošlo k žádnému porušení pokynů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví. Požadoval proto, aby mu žalovaná zaplatila na náhradě za bolest 75.000,- Kč, na náhradě za ztížení společenského uplatnění 1,000.000,- Kč a na náhradě za ztrátu na výdělku 698.304,- Kč.

Okresní soud v Domažlicích rozsudkem ze dne 23.4.2001 č.j. 5 C 77/2000-156 rozhodl, že „žalovaná odpovídá za škodu na zdraví žalobce vzniklou 28.8.1990 v prostoru Vojenského útvaru v H. z 50%“. Soud prvního stupně vycházeje ze zjištění, že žalobce utrpěl poškození zdraví v souvislosti s plněním služebních povinností (strážit výstrojní sklad) stanovených „denním rozkazem číslo 167 (správně 166)“, dovodil, že žalovaná ve smyslu ustanovení § 190 zák. práce, které se „vztahuje též na příslušníky ozbrojených sil v činné službě“, za úraz odpovídá. Protože však chování žalobce „je třeba považovat za lehkomyslné, s ohledem na zjištění o porušení služebních povinností před úrazem“, a protože „s ohledem na rozsah zdravotního poškození a lékařské zprávy“ lze pád ze střechy považovat „za možný způsob vzniku škody“, je podle názoru soudu prvního stupně opodstatněné částečné zproštění odpovědnosti žalované v rozsahu 50%.

K odvolání účastníků Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 3.9.2001 č.j. 15 Co 425/2001-175 rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že žalobu zamítl, a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů. Odvolací soud na rozdíl od soudu prvního stupně dospěl k závěru, že v řízení nebylo prokázáno splnění základních předpokladů odpovědnosti žalované za škodu na zdraví ve smyslu ustanovení § 190 odst. 1 zák. práce, protože žalobce „neunesl důkazní břímě tvrzení“, že se mu úraz stal při výkonu vojenské služby nebo v přímé souvislosti s ním. Podle názoru odvolacího soudu pouze z toho, že úraz se stal v době výkonu a na místě výkonu vojenské služby, „ještě neplyne, že se tak stalo i při výkonu vojenské služby nebo v přímé souvislosti s tím“. To platí zejména v daném případě, kdy - jak zdůraznil - „zjištěné okolnosti nasvědčují právě opaku“, neboť (za stavu, kdy „jiné vysvětlení není podpořeno“ jediným důkazem), „nelze jinak, než vycházet z jediného přijatelného vysvětlení, které za příčinu úrazu považuje pád žalobce ze střechy skladu za situace, která se vymykala povinnostem výkonu strážní služby“.

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podal žalobce dovolání. Namítal, že odvolací soud „vadným způsobem hodnotil důkazy a v důsledku této vady dospěl k nesprávným skutkovým zjištěním“ a že přijetí jeho způsobu hodnocení důkazů „by znamenalo, že v případě smrtelného úrazu beze svědků by nebyly schopny oprávněné osoby prokázat nárok na odškodnění“. Dovolatel vytkl soudům, že „vzaly za prokázáno“, že žalobce spadl ze střechy výstrojního skladu v době, kdy spal ve spacím pytli, ačkoli podle jeho názoru „nelze vyloučit“ jiné příčiny, které mohly vést k úrazu, i když „se nemusí jevit s hypotézou pádu ve spánku zcela rovnocennými“. Zdůraznil, že pokud „oproti sobě stojí eventuality, pro které nesvědčí žádný důkaz, a proti nim hypotéza, která je jen logická, nelze vzít za prokázanou právě tuto hypotézu, ale je třeba vyvodit závěr, že nebylo zjištěno vůbec, jak k úrazu došlo“, tedy že „špatně dokázaná varianta nemá přednost před nedokázanou variantou“. Jestliže žalobce nastoupil k plnění pracovních úkolů a během služby došlo k úrazu, jehož průběh a okolnosti nelze zjistit (ani lékařské zprávy neprokazují, že zranění bylo způsobeno pádem z výšky, pouze tuto eventualitu nevylučují), tak podle názoru dovolatele je prokázáno, že k úrazu došlo při plnění pracovních úkolů, „a naopak žalovaná je povinna tvrdit a prokázat“, že k úrazu došlo při činnosti, která s plněním pracovních úkolů nesouvisela. I kdyby však bylo prokázáno, že se žalobce v době pádu nacházel ze spacím pytli, „neznamenalo by to, že nemohl plnit své povinnosti“, neboť podle jeho názoru mohla být ostraha výstrojního skladu „prováděna řádně i tak, že voják ležel na střeše a sledoval dění pod sebou“. Žalobce navrhl, aby dovolací soud napadený rozsudek odvolacího soudu zrušil a aby věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací věc projednal podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění zákonů č. 36/1967 Sb., č. 158/1969 Sb., č. 49/1973 Sb., č. 20/1975 Sb., č. 133/1982 Sb., č. 180/1990 Sb., č. 328/1991 Sb., č. 519/1991 Sb., č. 263/1992 Sb., č. 24/1993 Sb., č. 171/1993 Sb., č. 117/1994 Sb., č. 152/1994 Sb., č. 216/1994 Sb., č. 84/1995 Sb., č.

118/1995 Sb., č. 160/1995 Sb., č. 238/1995 Sb. a č. 247/1995 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 31/1996 Sb., zákona č. 142/1996 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 269/1996 Sb., zákonů č. 202/1997 Sb., č. 227/1997 Sb., č. 15/1998 Sb., č. 91/1998 Sb., č. 165/1998 Sb., č. 326/1999 Sb. a č. 360/1999 Sb., nálezu Ústavního soudu č. 2/2000 Sb., zákonů č. 27/2000 Sb., č. 30/2000 Sb., č. 46/2000 Sb., č. 105/2000 Sb., č. 130/2000 Sb., č. 155/2000 Sb., č. 204/2000 Sb., č. 220/2000 Sb., č. 227/2000 Sb., č. 367/2000 Sb. a č. 370/2000 Sb., tedy podle Občanského soudního řádu ve znění účinném od 1.1.2001 (dále též jen „o.s.ř.“), neboť dovoláním je napadeno rozhodnutí odvolacího soudu vydané po 1.1.2001 a po řízení provedeném podle Občanského soudního řádu ve znění účinném od 1.1.2001 (srov. Část dvanáctou, Hlavu I, bod 17. zákona č. 30/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony). Po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o.s.ř. a že jde o rozsudek, proti kterému je podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) o.s.ř. dovolání přípustné, přezkoumal napadený rozsudek bez nařízení jednání (§ 243a odst. 1, věta první o.s.ř.) a dospěl k závěru, že dovolání je opodstatněné.

Projednávanou věc je třeba posuzovat i v současné době - vzhledem k ustanovení § 101 odst. 1 zákona č. 220/1999 Sb., o průběhu základní nebo náhradní služby a vojenských cvičení a o některých právních poměrech vojáků v záloze, protože k úrazu žalobce došlo před účinností uvedeného zákona - podle zákona č. 65/1965 Sb., zákoníku práce, ve znění zákonů č. 88/1968 Sb., č. 153/1969 Sb., č. 100/1970 Sb., č. 20/1975 Sb., č. 72/1982 Sb., č. 111/1984 Sb., č. 22/1985 Sb., č. 52/1987 Sb., č. 98/1987 Sb. a č. 188/1988 Sb., tedy podle zákoníku práce ve znění účinném do 31.1.1991 (dále jen „zák. práce“).

Podle ustanovení § 4 zák. práce se na příslušníky ozbrojených sil v činné službě zákoník práce vztahuje, jen pokud to výslovně stanoví nebo pokud to stanoví zvláštní předpisy.

Podle ustanovení § 206 odst. 2 zák. práce se ustanovení § 187 až 205c vztahují též na příslušníky ozbrojených sil v činné službě; potřebné odchylky v oboru své působnosti mohou stanovit právním předpisem federální ministerstvo národní obrany a vnitra.

Podle ustanovení § 190 odst. 1 zák. práce došlo-li u pracovníka (zaměstnance) při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním k poškození na zdraví nebo k jeho smrti úrazem (pracovní úraz), odpovídá za škodu tím vzniklou organizace (zaměstnavatel), u níž byl pracovník (zaměstnanec) v době úrazu v pracovním poměru.

Z citovaných ustanovení vyplývá, že pro posouzení otázky, zda žalovaná odpovídá za škodu vzniklou žalobci úrazem ze dne 28.8.1990 ve smyslu ustanovení § 190 odst. 1 zák. práce, je kromě jiného rozhodující závěr o tom, zda uvedený úraz je úrazem pracovním.

O pracovní úraz jde tehdy, došlo-li u pracovníka (zaměstnance) při plnění pracovních (služebních) úkolů nebo v přímé souvislosti s ním k poškození na zdraví nebo k jeho smrti úrazem. U vojáků v činné službě je třeba při zkoumání, zda jde o pracovní úraz, přihlédnout k odchylkám stanoveným na základě zmocnění obsaženého v ustanovení § 206 odst. 2 zák. práce předpisem Všeob. – P – 21 (práv.) – vyšetřování a odškodňování úrazů a nemocí z povolání. Pracovním úrazem ve smyslu tohoto

předpisu se rozumí úraz, který osoby uvedené v čl. 2 předpisu (tedy i vojáci v činné službě) utrpěly při plnění úkolů služby v ozbrojených silách nebo v přímé souvislosti s jejich plněním a kterým tímto úrazem bylo způsobeno poškození zdraví nebo smrt.

Dovolatel namítá, že nelze souhlasit se závěrem odvolacího soudu, že neunesl důkazní břemeno, že poškození zdraví dne 28.8.1990 utrpěl při plnění pracovních úkolů, neboť podle jeho názoru za daného stavu, kdy „nebylo zjištěno, jakým mechanismem k úrazu došlo“, byla „naopak žalovaná povinna tvrdit a prokázat“, že žalobcovo jednání v okamžiku úrazu „vybočilo z mezí plnění pracovních úkolů“.

Ve sporném řízení, kde platí zásada dispoziční a projednací (a takovým řízením bylo i řízení v této věci), musí žalobce již ve své žalobě uvést rozhodné skutečnosti, z nichž vyvozuje uplatňované právo a musí k tomu uvést potřebné důkazy (§ 79 odst.1 o.s.ř.). Tuto povinnost tvrzení a povinnost důkazní má žalobce i během řízení (§ 101 odst.1, § 120 odst.1 o.s.ř.). Žalovaný má rovněž povinnost (§ 101 odst.1 o.s.ř.) tvrdit skutečnosti, které mají odůvodnit hmotněprávní obranu z jeho strany, kterou uplatňuje určité své hmotné právo, a nabídnout o ní důkazy (v posuzované věci v odvolání žalovaná tvrdí, že „ke zranění došlo ve spánku, tj. při činnosti, která nikterak nesouvisela s plněním úkolů pomocníka dozorčího výstrojního skladu“). Ohledně této obrany má tedy žalovaný rovněž povinnost tvrzení a důkazní povinnost (§ 101 odst.1, § 120 odst.1 o.s.ř.).

Účastník, který neoznačil důkazy potřebné k prokázání svých tvrzení, nese případné nepříznivé následky v podobě takového rozhodnutí soudu, které bude vycházet ze skutkového stavu zjištěného na základě ostatních provedených důkazů. Stejné následky stíhají i toho účastníka, který sice navrhl důkazy o pravdivosti svých tvrzení, avšak hodnocení provedených důkazů soudem vyznělo v závěr, že dokazování nepotvrdilo pravdivost skutkových tvrzení účastníka. Zákon zde vymezuje tzv. důkazní břemeno (§ 120 odst.3 o.s.ř.) jako procesní odpovědnost účastníka za výsledek řízení, jestliže je určován výsledkem provedeného dokazování. Procesní smysl důkazního břemene vyniká především v takové důkazní situaci, kdy aktivní účastníci beze zbytku splní svou povinnost tvrzení i povinnost důkazní. Jeho pravým cílem je umožnit soudu vydat rozhodnutí i v těch případech, kdy určitá skutečnost, ve sporu rozhodná, nebyla (ve smyslu, že zpravidla ani být nemohla) dokázána, tedy v případech, kdy výsledky hodnocení důkazů neumožňují soudu přijmout ani závěr o pravdivosti této skutečnosti, ale ani závěr o tom, že by byla nepravdivá. I v těchto případech (tzv. důkazní nouzi) musí soud rozhodnout v neprospěch toho účastníka, v jehož zájmu bylo podle hmotného práva prokázat tvrzenou skutečnost.

Ve sporném řízení, kde strany stojí proti sobě a mají opačný zájem na výsledku řízení, povinnost tvrzení a důkazní povinnost zatěžuje každou ze sporných stran ve zcela jiném směru. Je totiž vyloučeno, aby prokázání těchže skutečností mohlo přivodit ve sporném řízení rozhodnutí ve prospěch žalobce a zároveň i ve prospěch žalovaného. Každá ze stran má tak v závislosti na hypotéze právní normy zcela samostatnou povinnost tvrzení a důkazní povinnost a tedy odlišné a zcela samostatné z toho vyplývající břemeno tvrzení a důkazní břemeno.

Odvolacímu soudu je třeba přisvědčit, že v řízení o náhradu škody při pracovním úrazu - jak vyplývá z ustanovení § 190 odst. 1 zák. práce - má poškozený zaměstnanec (voják v činné službě) povinnost tvrzení, povinnost důkazní a jim odpovídající břemeno tvrzení a důkazní břemeno při prokazování, zda utrpěl pracovní úraz (poškození zdraví při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s

ním), zda mu vznikla škoda a zda je dán vztah příčinné souvislosti mezi touto škodou a pracovním úrazem. Neunese-li břemeno tvrzení nebo důkazní břemeno v tomto směru, musí rozhodnutí soudu vyznít v jeho neprospěch. Protože ustanovení § 190 odst. 1 zák. práce vymezuje obsah povinnosti tvrzení a důkazní povinnosti zaměstnance (žalobce) je vyloučeno (stejně tak jako „přecházení“ povinnosti tvrzení, důkazní povinnosti, břemene tvrzení a důkazního břemene z jedné strany sporu na druhou - srov. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 17.12.1996 sp. zn. 2 Cdon 1265/96, uveřejněný v časopise Soudní judikatura pod č. 34, roč. 1997), aby ze stejné hypotézy právní normy plynula pro zaměstnavatele (žalovaného) současně, popř. za určitých okolností (např. jak uvádí dovolatel - když „nebylo prokázáno, jakým mechanismem k úrazu došlo“) povinnost tvrdit a prokázat opačné skutečnosti (tj. že k poškození zdraví zaměstnance nedošlo při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním, že zaměstnanci nevznikla škoda a že není dán vztah příčinné souvislosti mezi touto škodou a pracovním úrazem) než je povinen tvrdit a prokázat zaměstnanec (žalobce). Obdobně tvrdí-li žalovaná v rámci své obrany (§ 101 odst.1 o.s.ř.) v podaném odvolání, že „ke zranění došlo ve spánku, tj. při činnosti, která nikterak nesouvisela s plněním úkolů pomocníka dozorčího výstrojního skladu“, je zase ona povinna nabídnout o této skutečnosti, která má odůvodnit hmotněprávní obranu z její strany, odpovídající důkazy.

I když žalobce uvedl, že dovolání podává „z důvodů uvedených v § 241a odst. 2 písm. a), b), odst. 3 OSŘ“, z obsahu samotného dovolání (z vylíčení důvodů dovolání) vyplývá, že kromě jiného podrobuje kritice skutková zjištění odvolacího soudu, z nichž napadený rozsudek vychází [závěr o tom, že k úrazu žalobce došlo pádem ze střechy skladu za situace, která se vymykala výkonu strážní (správně – dozorčí) služby]. Podstatou jeho námitek je, že nesouhlasí s tím, jak odvolací soud hodnotil provedené důkazy, předkládá vlastní skutkový závěr, na kterém pak buduje i své vlastní a od odvolacího soudu odlišné právní posouzení věci; žalobce tedy uplatňuje dovolací důvod podle ustanovení § 241a odst. 3 o.s.ř. Protože soud každý procesní úkon účastníka (tedy i vymezení dovolacího důvodu) neposuzuje jen podle toho, jak jej účastník označuje, ale především podle svého obsahu, i když byl nesprávně označen (srov. též § 41 odst. 2 o.s.ř.), a protože je dovolání podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) o.s.ř. přípustné, dovolací soud přezkoumal rozsudek odvolacího soudu s ohledem na obsah dovolání rovněž z hlediska dovolacího důvodu uvedeného v ustanovení § 241a odst. 3 o.s.ř.

Podle ustanovení § 241a odst. 3 o.s.ř. je-li dovolání přípustné podle § 237 odst. 1 písm. a) a b), lze dovolání podat, jestliže rozhodnutí vychází ze skutkového zjištění, které nemá podle obsahu spisu v podstatné části oporu v provedeném dokazování.

Za skutkové zjištění, které nemá oporu v provedeném dokazování, je třeba ve smyslu citovaného ustanovení považovat výsledek hodnocení důkazů soudem, který neodpovídá postupu vyplývajícímu z ustanovení § 132 o.s.ř., protože soud vzal v úvahu skutečnosti, které z provedených důkazů nebo přednesů účastníků nevyplynuly a ani jinak nevyšly za řízení najevo, protože soud pominul rozhodné skutečnosti, které byly provedenými důkazy prokázány nebo vyšly za řízení najevo, nebo protože v hodnocení důkazů, popřípadě poznatků, které vyplynuly z přednesů účastníků nebo které vyšly najevo jinak, z hlediska závažnosti (důležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálně věrohodnosti je logický rozpor, nebo který odporuje ustanovení § 133 až § 135 o.s.ř. Skutkové zjištění nemá oporu v provedeném dokazování v podstatné části tehdy, týká-li se skutečností, které byly významné pro posouzení věci z hlediska hmotného práva. Provedeným dokazováním je třeba rozumět jak dokazování provedené u soudu prvního stupně, tak i dokazování u soudu odvolacího.

Dovolacím důvodem podle ustanovení § 241a odst. 3 o.s.ř. lze napadnout výsledek činnosti soudu při hodnocení důkazů, na jehož nesprávnost lze usuzovat - jak vyplývá ze zásady volného hodnocení důkazů - jen ze způsobu, jak k němu soud dospěl. Nelze - li soudu v tomto směru vytknout žádné pochybení, není možné ani polemizovat s jeho skutkovými závěry (např. namítat, že soud měl uvěřit jinému svědkovi, že některý důkaz není pro skutkové zjištění důležitý, že z provedených důkazů vyplývá jiný závěr apod.). Znamená to, že hodnocení důkazů, a tedy ani skutkové zjištění jako jeho výsledek, z jiných než z výše uvedených důvodů nelze dovoláním úspěšně napadnout.

Skutkový závěr o tom, že k úrazu žalobce dne 28.8.1990 došlo pádem ze střechy skladu, odvolací soud učinil z výsledků dokazování (zejména z výpovědi žalobce a svědků pplk. H. Ž. a Ing. F. Š., z ohledání místa úrazu a listinných důkazů - protokolů o výpovědích svědků P. G. a kpt. K. S., denního rozkazu velitele útvaru č. 166/90, protokolu o úrazu a z protokolu o ohledání místa činu), které zhodnotil způsobem vyplývajícím z ustanovení § 132 o.s.ř. Protože jiné důkazy v tomto směru nepřinesly pro rozhodnutí věci významné poznatky, má uvedené skutkové zjištění oporu v provedeném dokazování; z odůvodnění napadeného rozsudku a z obsahu spisu je zřejmé, že odvolací soud pro uvedené skutkové zjištění vzal v úvahu jen skutečnosti, které vyplynuly z provedených důkazů a přednesů účastníků, že žádné skutečnosti, které v tomto směru byly provedenými důkazy prokázány nebo vyšly za řízení najevo a které současně byly významné pro věc, nepominul a že v jeho hodnocení důkazů a poznatků, které vyplynuly z přednesů účastníků, není z hlediska závažnosti (důležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. věrohodnosti logický rozpor. Uvádí-li dovolatel, že „oproti sobě stojí eventuality, pro které nesvědčí žádný důkaz“, pak zcela vylučuje z rámce svých úvah zjištěné okolnosti, z nichž soudy obou stupňů kromě jiného vycházely, tj. místo, kde byl nalezen (na zemi 4m pod okrajem střechy výstrojního skladu), mechanismus zjištěných poranění (která odpovídají pádu ze střechy výstrojního skladu a která – jak plyne z protokolu o ohledání místa činu – „nenasvědčují násilí“).

Z odůvodnění napadeného rozsudku a z obsahu spisu však vyplývá, že při zjišťování okolností, za nichž došlo k pádu žalobce ze střechy, vzal odvolací soud v úvahu pouze tvrzení žalobce v žalobě, že „byl nalezen ve spacím pytli“ (které žalobce v dalším řízení popírá), na základě něho vzal za prokázané tvrzení žalované, že žalobce „vylezl na střechu výstrojního skladu, lehl si do spacího pytle, usnul a následně spadl“, a dovodil, že k pádu ze střechy došlo „za situace, která se vymykala povinnostem výkonu strážní (správně – dozorčí) služby“. Takovéto hodnocení důkazů však nelze považovat za odpovídající zákonu. Odvolací soud totiž nehodnotil všechny důkazy provedené v řízení u soudu prvního stupně a v řízení odvolacím, které se vztahovaly k rozhodné skutkové otázce (každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti), nýbrž jen okolnosti svědčící ve prospěch zaujatého závěru. Do procesu hodnocení důkazů nezahrnul skutečnosti, které uvedenému skutkovému závěru odvolacího soudu odporují, a s těmito důkazy se nevypořádal. Jedná se zejména o zhodnocení závažnosti (věrohodnosti) tvrzení žalobce obsaženého v žalobě, kterou zjevně nesepisoval a jeho výpovědi jako účastníka řízení, v níž o příčinách úrazu předestírá své domněnky a teprve na přímý „dotaz práv. zást. odpůrce, jak se octl ve spacím pytli, odpovídá nevím, nemám pro to vysvětlení“, přičemž v rámci procesu hodnocení uvedených skutečností bude třeba přihlédnout i k následkům, které podle propouštěcí zprávy psychiatrického oddělení Vojenské nemocnice v O. ze dne 20.12.1990 úraz zanechal (dementní syndrom na organickém podkladě). V této souvislosti bude zapotřebí náležitě se vypořádat rovněž s okolností, že žalobce měl být sice přistižen na střeše skladu ve spacím pytli při spánku v průběhu služby v 01.30 hod. dne 26.8.1990 (pplk. H. Ž., voj. P. G.), avšak výpovědi svědků, kteří žalobce viděli bezprostředně po úrazu okolo 05.30 hod. dne 28.8.1990, neobsahují žádnou zmínku o tom že by žalobce měl být nalezen ve spacím pytli (dozorčí výstrojního skladu voj. P. G., dozorčí roty des. abs. M. K., dozorčí útvaru kpt. K. S.). Stranou úvah nemůže v tomto ohledu zůstat také obsah „Zprávy o šetření úrazu“ žalobce, která se nezmiňuje o tom, že

žalobce byl po úrazu nalezen ve spacím pytli, a v neposlední řadě ani závěry o příčinách úrazu přijaté po provedeném vyšetřování. Skutkové zjištění, že k pádu žalobce došlo „za situace, která se vymykala povinnostem výkonu strážní (správně – dozorčí) služby“, jako výsledek takto vadného hodnocení důkazů soudem, neodpovídá postupu vyplývajícímu z ustanovení § 132 o.s.ř., a rozhodnutí soudu založené na takovém skutkovém zjištění proto nemá oporu v provedeném dokazování.

Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu není správný; Nejvyšší soud České republiky jej proto zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Plzni k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2, část věty za středníkem, § 243b odst. 3, věta první o.s.ř.).

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Ublížení na zdraví
- Prohlášení viny
- Jednočinný souběh
- Náhrada škody
- Správní žaloba a trestní rozsudek
- Zajištění věci (exkluzivně pro předplatitele)
- Zastupování zmocněncem (exkluzivně pro předplatitele)
- Slyšení ve vazebním řízení
- Účast obviněného u hlavního líčení
- Nesprávné poučení
- Nepříčetnost obviněného